

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 27ης Νοεμβρίου 2003

Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-331/00 και T-115/01

Laurence Bories κ.λπ.
κατά
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Υπάλληλοι - Έκτακτοι υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο δ', του ΚΛΠ - Προκήρυξη κενής θέσεως για μόνιμες θέσεις εργασίας που αμείβονται από τις πιστώσεις έρευνας και επενδύσεων - Απόρριψη υποψηφιότητας έκτακτων υπαλλήλων - Συμφέρον της υπηρεσίας - Περιορισμός της μέγιστης διάρκειας της συμβάσεως εργασίας των έκτακτων υπαλλήλων σε τρία έτη - Ανάκληση προκηρύξεων κενής θέσεως - Συμφέρον της υπηρεσίας - Κατάχρηση εξουσίας - Αγωγές αποζημιώσεως»

Πλήρες κείμενο στη γαλλική γλώσσα II - 1479

Αντικείμενο: Στην υπόθεση T-331/00: προσφυγή με την οποία ζητήθηκε η ακύρωση των αποφάσεων της Αρμόδιας Αρχής για τη Σύναψη Συμβάσεων (ΑΑΣΣ), της 16ης Μαρτίου 2000 (L. Bories), της 3ης Φεβρουαρίου 2000 (P. Chemin), της 17ης Μαρτίου 2000 (L. Copes), της 17ης Ιανουαρίου 2000 (E. Mondini) και της 16ης Μαρτίου 2000 (H. Preissler), να μην εξετάσει τις υποψηφιότητες των προσφευγόντων για τις θέσεις που προκηρύχθηκαν με τις ανακοινώσεις κενής θέσεως, COM/R/5526/00, της 24ης Φεβρουαρίου 2000 (L. Bories), COM/R/5889/99, της 21ης Δεκεμβρίου 1999 (P. Chemin), COM/R/5520/00, της 24ης Φεβρουαρίου 2000 (L. Copes), COM/R/5863/99, της 26ης Νοεμβρίου 1999 (E. Mondini), και COM/R/5521/00, της 24ης Φεβρουαρίου 2000 (H. Preissler)· επικουρικώς, η ακύρωση των εν

λόγω ανακοινώσεων κενής θέσεως· αγωγή για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν οι προσφεύγοντες· στην υπόθεση T-115/01: προσφυγή με την οποία ζητήθηκε η ακύρωση της αποφάσεως της Αρμόδιας Αρχής για τη Σύναψη Συμβάσεων (ΑΑΣΣ), περί ακυρώσεως των διαδικασιών προσλήψεως που κινήθηκαν με την δημοσίευση των ακόλουθων ανακοινώσεων κενών θέσεων: COM/R/5526/00, της 24ης Φεβρουαρίου 2000 (L. Bories), COM/R/5889/99, της 21ης Δεκεμβρίου 1999 (P. Chemin), COM/R/5520/00, της 24ης Φεβρουαρίου 2000 (L. Copes), COM/R/5863/99, της 26ης Νοεμβρίου 1999 (E. Mondini), COM/R/5521/00, της 24ης Φεβρουαρίου 2000 (H. Preissler), COM/R/5638/00 και COM/R/5639/00, της 16ης Μαρτίου 2000 (F. Bertolo), COM/R/5645/00, της 20ής Μαρτίου 2000 (L. Brovelli), και COM/R/5646/00, της 20ής Μαρτίου 2000 (M. G. D'Elia), καθώς και η ακύρωση των ανακοινώσεων κενής θέσεως COM/R/5734/00, της 23ης Ιουνίου 2000 (P. Chemin), και COM/R/5735/00 (E. Mondini), και των αποφάσεων που ελήφθησαν στο πλαίσιο των δύο αυτών διαδικασιών προσλήψεως· αγωγή για την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν οι προσφεύγοντες.

Απόφαση:

Στην υπόθεση T-331/00, ακυρώνονται οι αποφάσεις περί απορρίψεως των υποψηφιοτήτων των L. Bories, P. Chemin, L. Copes, E. Mondini, H. Preissler, της 16ης Μαρτίου 2000, της 3ης Φεβρουαρίου 2000, της 17ης Μαρτίου 2000, της 17ης Ιανουαρίου 2000 και της 16ης Μαρτίου 2000, αντιστοίχως. Στην υπόθεση T-115/01, ακυρώνεται η απόφαση της 30ής Μαΐου 2000 περί ανακλήσεως της ανακοινώσεως κενής θέσεως COM/R/5526/00, για την οποία έθεσε υποψηφιότητα η L. Bories, ακυρώνεται η απόφαση της 30ής Μαΐου 2000 περί ανακλήσεως της ανακοινώσεως κενής θέσεως COM/R/5889/99, για την οποία έθεσε υποψηφιότητα ο P. Chemin. Στις υποθέσεις T-331/00 και T-115/01, η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στην L. Bories το ποσό των 11 929 (ένδεκα χιλιάδων εννιακοσίων είκοσι εννέα) ευρώ προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας και το ποσό του 1 (ενός) ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη· η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στον P. Chemin το ποσό των 29 592 (είκοσι εννέα χιλιάδων πεντακοσίων ενενήντα δύο) ευρώ προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας και το ποσό του 1 (ενός) ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη· η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στην L. Copes το ποσό του 1 (ενός)

ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στον E. Mondini το ποσό των 5 000 (πέντε χιλιάδων) ευρώ προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας και το ποσό του 1 (ενός) ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στην H. Preissler το ποσό των 11 929 (ένδεκα χιλιάδων εννιακοσίων είκοσι εννέα) ευρώ προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας και το ποσό του 1 (ενός) ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στην F. Bertolo το ποσό του 1 (ενός) ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στην L. Brovelli το ποσό του 1 (ενός) ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη η Επιτροπή υποχρεούται να καταβάλει στην M. G. D'Elia το ποσό του 1 (ενός) ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη. Στην υπόθεση T-115/01, απορρίπτεται το λοιπό μέρος της προσφυγής. Στην υπόθεση T-331/00, η Επιτροπή φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα, καθώς και τα έξοδα των προσφευγόντων. Στην υπόθεση T-115/01, η Επιτροπή φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα και τα τρία τέταρτα των εξόδων των προσφευγόντων. Στην υπόθεση T-115/01, οι προσφεύγοντες φέρουν το ένα τέταρτο των δικών τους δικαστικών εξόδων.

Περίληψη

1. Υπάλληλοι - Πρόσληψη - Κενή θέση - Θέση εργασίας αμειβομένης από τις πιστώσεις έρευνας και επενδύσεως, δυνάμενη να πληρωθεί από μόνιμο ή έκτακτο υπάλληλο - Δημοσίευση μιας μόνον ανακοινώσεως κενής θέσεως - Παραδεκτό (Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως, άρθρα 4 και 29· Καθεστώς που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού, άρθρο 2, στοιχ. δ')

2. Υπάλληλοι - Πρόσληψη - Εσωτερική οδηγία της Επιτροπής με την οποία περιορίζεται στα τρία έτη η μέγιστη διάρκεια συμβάσεως εκτάκτου υπαλλήλου κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο δ', του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού - Έννομες συνέπειες

3. Υπάλληλοι - Πρόσληψη - Κενή θέση - Θέση εργασίας αμοιβομένης από τις πιστώσεις έρευνας και επενδύσεως - Ανακοίνωση κενής θέσεως στην οποία ανταποκριθήκαν μόνον έκτακτοι υπάλληλοι υποκείμενοι στο άρθρο 2, στοιχείο δ', του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού - Υποχρέωση εξετάσεως των υποβληθεισών αιτήσεων

4. Υπάλληλοι - Προσφυγή - Λόγοι - Κατάχρηση εξουσίας - Έννοια

5. Υπάλληλοι - Πρόσληψη - Υποχρέωση της διοικήσεως να προκηρύξει την πλήρωση κενής θέσεως - Δεν υφίσταται - Υποχρέωση αιτιολογήσεως της αποφάσεως να μην προβεί σε προσλήψεις

6. Υπάλληλοι - Οργάνωση των υπηρεσιών - Τοποθέτηση του προσωπικού - Εξουσία εκτιμήσεως της διοικήσεως - Όρια - Συμφέρον της υπηρεσίας - Τήρηση της ισοδυναμίας των θέσεων - Προσωρινό πάγωμα των προσλήψεων - Παραδεκτό

7. Υπάλληλοι - Καθήκον αρωγής που βαρύνει τη διοίκηση - Περιεχόμενο - Όρια

8. Υπάλληλοι - Εξωσυμβατική ευθύνη των κοινοτικών οργάνων - Προϋποθέσεις - Πταίσμα της διοικήσεως - Βλάβη - Αιτιώδης σύνδεσμος

1. Σε περίπτωση που μόνιμες θέσεις εργασίας αμειβομένης από τις πιστώσεις έρευνας και επενδύσεων, οι οποίες περιλαμβάνονται στο οργανόγραμμα του παραρτήματος του προϋπολογισμού της Επιτροπής, δύνανται να πληρωθούν με διορισμό μονίμου υπαλλήλου, δυνάμει των άρθρων 4 και 29 του ΚΥΚ, ή με την πρόσληψη εκτάκτου υπαλλήλου, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο δ', του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού, η Επιτροπή δύναται να

ζητήσει την υποβολή υποψηφιοτήτων από μονίμους και εκτάκτους υπαλλήλους με την ίδια ανακοίνωση.

(βλ. σκέψεις 39 και 40)

Παραπομπή: ΠΕΚ, 23 Απριλίου 2002, T-372/00, Campolargo κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2002, σ. I-A-49 και II-223, σκέψη 90· ΠΕΚ 17 Οκτωβρίου 2002, T-330/00 και T-114/00, Cocchi και Heinz κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2002, σ. I-A-193 και II-987, σκέψεις 33 και 34

2. Η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί απόφασή της, σχετική με τη νέα πολιτική για το προσωπικό έρευνας, για να απαγορεύσει σε έκτακτο υπάλληλο υποκείμενο στο άρθρο 2, στοιχείο δ', του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού, ο οποίος έχει προσληφθεί με τριετή σύμβαση, να υποβάλει υποψηφιότητα για μόνιμη θέση εργασίας αμειβομένης από τις πιστώσεις έρευνας και επενδύσεων, με τη μόνη αιτιολογία ότι ο διορισμός του θα συνιστούσε, κατ' αντίθεση προς τις κατευθυντήριες γραμμές που τέθηκαν με την ως άνω απόφαση, παράταση της διάρκειας της συμβάσεώς του ή σύναψη νέας συμβάσεως, με αποτέλεσμα την υπέρβαση του ανώτατου ορίου των τριών ετών. Πράγματι, μία εσωτερική οδηγία δεν έχει ισχύ νομοθετικού κειμένου και μπορεί να εφαρμοστεί μόνον εφόσον συνάδει προς τις αρχές που καθιερώνει ο ΚΥΚ και το Καθεστώς που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού, οι οποίες εν προκειμένω δεν παρέχουν καμία βάση για τέτοια απαγόρευση.

Πράγματι, αφενός το τέταρτο εδάφιο του άρθρου 8 του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού ορίζει ότι η πρόσληψη υπαλλήλου κατηγορίας Α, για την άσκηση καθηκόντων που απαιτούν επιστημονικές και τεχνικές ικανότητες, γίνεται με σύμβαση εργασίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε έτη και είναι ανανεώσιμη, το δε πέμπτο εδάφιο ορίζει ότι η ανανέωση της συμβάσεως για ορισμένο χρόνο μπορεί να γίνει μόνον άπαξ, ενώ η επόμενη ανανέωση μπορεί να γίνει μόνο με σύμβαση αορίστου χρόνου, με αποτέλεσμα να μην επιτρέπεται η θέσπιση ανωτάτου ορίου τριών ετών με εσωτερική οδηγία. Αφετέρου, τα επιστημονικού και τεχνικού χαρακτήρα καθήκοντα που ασκούν οι έκτακτοι υπάλληλοι που υπάγονται στο προπαρατεθέν άρθρο 2, στοιχείο δ', καθιστούν επιτακτική τη σταθερότητα της θέσεως εργασίας, ώστε να καταστεί δυνατή η υλοποίηση πολυετών ερευνητικών προγραμμάτων, η οποία θα

δυσχεραίνονται αν ο έκτακτος υπάλληλος που κατέχει τη θέση αυτή έπρεπε να την εγκαταλείψει σε ορισμένη χρονική στιγμή, πράγμα που δεν ισχύει για τα διοικητικής φύσεως καθήκοντα που ασκούν οι υπαγόμενοι στο προπαρατεθέν άρθρο 2, στοιχείο β', έκτακτοι υπάλληλοι.

(βλ. σκέψεις 58, 59, 61 και 62)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 1η Δεκεμβρίου 1983, 190/82, Blomefield κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3981, σκέψη 21· ΠΕΚ, 5 Οκτωβρίου 1995, Τ-17/95, Αλεξοπούλου κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ., σ. Ι-Α-227 και ΙΙ-683, σκέψη 24.

3. Όταν, μετά τη δημοσίευση της ανακοινώσεως για την πλήρωση μόνιμης θέσεως εργασίας αμειβομένης από τις πιστώσεις έρευνας και επενδύσεων, στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή της Επιτροπής έχουν περιέλθει δύο μόνον υποψηφιότητες εκτάκτων υπαλλήλων, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο δ', του Καθεστώ που εφαρμόζεται επί του Λοιπού Προσωπικού, το συμφέρον της υπηρεσίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 12, παράγραφος 1, του ως άνω Καθεστώτος, υποχρεώνει την εν λόγω αρχή να εξετάσει τις υποψηφιότητες αυτές, για να αποφανθεί αν κάποια από αυτές είναι καταλληλότερη, ώστε το κοινοτικό όργανο να εξασφαλίσει τις υπηρεσίες του προσώπου με την υψηλότερη ικανότητα, αποδοτικότητα και ακεραιότητα.

(βλ. σκέψη 67)

4. Μια απόφαση βαρύνεται με κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν, βάσει αντικειμενικών, λυσιτελών και συγκλινουσών ενδείξεων, μπορεί να σχηματιστεί δικανική πεποίθηση ότι εκδόθηκε προς επίτευξη σκοπών ξένων προς αυτούς που αναφέρει.

(βλ. σκέψη 100)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 8 Ιουνίου 1988, Βλάχου κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, 135/87, Συλλογή 1988, σ. 2901· ΠΕΚ, 26 Νοεμβρίου 2002, Τ-103/01, Cwik κατά Επιτροπής Συλλογή Υπ.Υπ. σ. Ι-Α-229 και ΙΙ-1137, σκέψη 28

5. Η κοινοτική διοίκηση δεν υποχρεούται να δώσει συνέχεια σε διαδικασία προσλήψεως, η οποία κινήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 29 του ΚΥΚ, αν υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι που δικαιολογούν την απόφαση αυτή. Ωστόσο, το κοινοτικό όργανο οφείλει, καταρχήν, να αιτιολογήσει την απόφαση, εξηγώντας τον λόγο για τον οποίον δεν προβαίνει σε προσλήψεις.

Η αρχή ότι η διοίκηση δεν υποχρεούται να συνεχίσει διαδικασία προσλήψεως, η οποία κινήθηκε βάσει του άρθρου 29 του ΚΥΚ, έχει μετριαστεί νομολογιακώς κατά το μέτρο της προσδοκίας του υποψηφίου να διοριστεί υπαλλήλου. Όσο περισσότερες βάσιμες είναι οι νόμιμες προσδοκίες του προσφεύγοντος να διοριστεί στη θέση για την οποία υπέβαλε την υποψηφιότητά του, τόσο μεγαλύτερη η υποχρέωση της διοικήσεως να δικαιολογήσει τη μη διενέργεια της προσλήψεως και την ακύρωση της ανακοινώσεως κενής θέσεως.

(βλ. σκέψεις 150, 153 και 173)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 24 Ιουνίου 1969, 26/68, Fux κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 45, σκέψεις 11 και 12· ΔΕΚ, 2 Απριλίου 1981, Pizzio κατά Επιτροπής, 785/79, Συλλογή 1981, σ. 969, σκέψη 10· ΔΕΚ, 1η Δεκεμβρίου 1983, 18/83, Morina κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1983, σ. 4051, σκέψεις 9 και 12· ΔΕΚ, 9 Φεβρουαρίου 1984, 316/82 και 40/83, Kohler κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1984, σ. 641, σκέψη 22· ΠΕΚ, 20 Σεπτεμβρίου 1990, T-37/89, Hanning κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1990, σ. II-463, σκέψη 48· ΠΕΚ, 18 Μαρτίου 1997, T-35/96, Rasmussen κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-61 και II-187, σκέψη 60· ΠΕΚ, 17 Φεβρουαρίου 1998, T-56/96, Maccaferi κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. I-A-57 και II-133, σκέψη 33

6. Τα όργανα των Κοινοτήτων διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την οργάνωση των υπηρεσιών τους, σε συνάρτηση με την αποστολή που τους ανατίθεται, και κατά την τοποθέτηση, σε σχέση με την αποστολή αυτή, του προσωπικού που διαθέτουν, υπό την προϋπόθεση ωστόσο ότι η τοποθέτηση αυτή πραγματοποιείται με γνώμονα το συμφέρον της υπηρεσίας, τηρουμένης της ισοδυναμίας των θέσεων. Μια τέτοια εξουσία εκτιμήσεως είναι απαραίτητη προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματική οργάνωση των εργασιών και για να μπορεί να προσαρμόζεται η οργάνωση αυτή σε μεταβαλλόμενες ανάγκες. Ωστόσο, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι δεν συνάδει προς το συμφέρον της υπηρεσίας το πάγωμα, οποτεδήποτε, των διαδικασιών προσλήψεως, διότι αυτό θα έβλαπτε την εξουσία εκτιμήσεως ως προς την οργάνωση του κοινοτικού οργάνου και θα

απέτρεπε το κοινοτικό όργανο από το να μειώνει ή να μετατάσσει το προσωπικό του, όταν το κρίνει απαραίτητο.

(βλ. σκέψεις 171 και 172)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 12 Ιουλίου 1979, 124/78, List κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 217· ΔΕΚ, 23 Μαρτίου 1988, 19/87, Hecq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 1681· ΠΕΚ, 18 Ιουνίου 1992, T-49/91, Turner κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1855, σκέψη 34

7. Το καθήκον αρωγής των υπαλλήλων, το οποίο υπέχει η διοίκηση, αντικατοπτρίζει την ισορροπία των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που ο ΚΥΚ έχει δημιουργήσει όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της δημόσιας αρχής και των δημοσίων υπαλλήλων. Το καθήκον αυτό συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι, όταν μια αρχή αποφάινεται σχετικά με την κατάσταση ενός υπαλλήλου της, λαμβάνει υπόψη το σύνολο των στοιχείων που είναι δυνατό να καθορίσουν την απόφασή της και, στο πλαίσιο αυτό, συνεκτιμά όχι μόνον το συμφέρον της υπηρεσίας, αλλά και το συμφέρον του ενδιαφερομένου.

(βλ. σκέψη 186)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 23 Οκτωβρίου 1986, 321/85, Schwiering κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1986, σ. 3199, σκέψη 18· ΠΕΚ, 5 Φεβρουαρίου 1997, T-207/95, Ibarra Gil κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1997, σ. I-A-13 και II-31, σκέψη 75

8. Η γένεση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας προϋποθέτει ότι πληρούται ένα σύνολο προϋποθέσεων σχετικών με την προσαπτόμενη στα κοινοτικά όργανα παράνομη συμπεριφορά, την ύπαρξη ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της συμπεριφοράς και της προβαλλομένης ζημίας.

(βλ. σκέψη 192)

Παραπομπή: ΔΕΚ, 16 Δεκεμβρίου 1987, 116/86, Delauche κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 5345, σκέψη 30· προπαρατεθείσα Hainz κατά Επιτροπής, σκέψη 97